1. katecheze

Měj úctu ke každému člověku, i když smýšlí jinak než ty.

„Jeden z učitelů Zákona přistoupil k Ježíšovi a zeptal se ho: „Které přikázání je první ze všech?“ Ježíš odpověděl: „První je toto: 'Slyš, Izraeli! Hospodin, náš Bůh, je jediný Pán. Proto miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.' Druhé je toto: 'Miluj svého bližního jako sám sebe.'“ (Mk 12,28–31)

Vítám Vás u prvního dílu Velehradské výzvy. Ta zní: „Měj úctu ke každému člověku, i když smýšlí jinak než ty.“ Proč jsme tedy začínali oním úryvkem z Markova evangelia? Je to z toho důvodu, že právě toto Boží slovo pro nás může být oporou a posilou pro praktický život podle 1. Velehradské výzvy.

Abychom mohli prožívat úctu vůči druhému člověku, milovat jej jako sebe sama, je třeba stát na pevném základě. Protože, povězme si to na rovinu: mít úctu ke každému člověku je hezká myšlenka, ale někdy je hodně těžké ji aplikovat ve svém každodenním životě. Proto potřebujeme pevný základ. Ten máme ve vztahu lásky s Bohem. První přikázání mluví o tom, že máme milovat Hospodina. Víme však, že milovat na povel prostě nejde. Věříme, že Bůh je moudrý, a z toho můžeme usuzovat, že by nám neříkal a nechtěl po nás nesmysly. Takže pojďme se podívat na to, z čeho vychází jeho požadavek lásky.

V prvním listě Janově čteme, že „Bůh je láska.“ (1J 4,8 a 1J 4,16) A v první knize Bible čteme o tom, že „Bůh nás stvořil jako svůj obraz.“ (Gn 1,27) Jsme stvořeni jako obraz Boha, který je láska. Schopnost milovat a žít lásku je v nás zakódovaná. Bůh nás vybavil schopností milovat. To ale automaticky nepředpokládá, že ho musíme milovat. Janův list opět podává vysvětlení: „Láska k Bohu nespočívá v tom, že my jsme milovali Boha, ale že on si zamiloval nás.“ (1J 4,10) A tady máme naše východisko. Bůh, který stvořil nebe a zemi, vše viditelné i neviditelné a vložil do všeho svůj geniální řád, tento Bůh si mě zamiloval. Skrze proroka Izaiáše každému z nás říká: „V mých očích ses stal drahým a slavným, miluji tě.“ (Srov. Iz 43,4) To je ta naše opora. Bůh nás miluje. Takže v tuto chvíli oporu pro život lásky nemám ve své schopnosti milovat nebo ve svém odhodlání milovat, ale v tom, že Bůh miluje mě. A to ne jenom slovy, ale činy. Vyvolený národ, ke kterému se skrze Ježíše můžeme počítat i my, si často připomínal, co všechno pro ně Bůh dělal: Povolal si jejich praotce Abraháma, Izáka a Jakuba a doprovázel je po jejich cestách víry, až z nich zformoval praotce víry. Mladý národ vyvedl z egyptského otroctví, provedl je pouští a přivedl do zaslíbené země. Skrze proroky je doprovázel v tom, co prožívali. A první list Janův ukazuje, jak Boží láska došla svého vrcholu: „V tom se ukázala Boží láska k nám, že Bůh poslal na svět svého jednorozeného Syna, abychom měli život skrze něho.“ (1J 4,9) A dále: „My, kteří jsme uvěřili, poznali jsme lásku, jakou má Bůh k nám.“ (1J 4,16) Naše láska k Bohu tedy není nějaké naše gesto, pocit nebo odhodlání, ale je přijetím Boží lásky do svého života a spontánní odpovědí na ni. A z tohoto vztahu lásky se rodí další láska, a to láska k lidem. Není to nějaká laciná kočičí láska. Je to láska, která se projevuje postojem úcty k druhému člověku. I k tomu, který nám není milý, i k tomu, který

má jiné názory než já. Tedy k člověku, který smýšlí jinak než já. Já skrze svou úctu k němu neprojevuji souhlas s jeho názory a činy, ale projevuji svou identitu Božího dítěte. Jan píše: „Kdo nemiluje, Boha nepoznal, protože Bůh je láska.“ (1J 4,8) A vyzývá: „Milujme se navzájem, protože láska je z Boha.“ (1J 4,7) A dále: „Bůh totiž poslal svého Syna jako smírnou oběť za naše hříchy. Když nás tedy Bůh tak miloval, máme se i my navzájem milovat.“ (1J 4,10–11)

O3: Velehradská výzva říká: „Měj úctu ke každému člověku, i když smýšlí jinak než ty. Dříve než soudíš, snaž se porozumět. V každém člověku je důstojnost, která nás spojuje. Každý nese svůj vlastní příběh, zápasy i rány, které často nevidíme.“ Když se podrobněji podíváme např. na životy praotců, které jsme zmiňovali před chvíli, nebo i mnoha světců jako např. sv. Augustin, Ignác Loyoly nebo František z Assisi, vidíme, jak neskutečnou trpělivost měl Bůh k jejich životním zápasům, k jejich pádům a selháním. A vidíme, že pod laskavým a trpělivým vedením Božím se z těchto týpků staly velké osobnosti dějin spásy. Bůh přistupuje stejně ke každému z nás. Má velkou trpělivost s našimi nedokonalostmi, chybami a zápasy. I v těchto chvílích nás miluje a doprovází. I když nesouhlasí s každým naším činem či názorem. Čím více si budeme uvědomovat tento rozměr Boží lásky, tím budeme schopni takto přistupovat k druhým lidem.

Zkuste si v nejbližších dnech vytvořit prostor pro to, abyste si zrekapitulovali svoje životní zápasy. Vnímejte, jak vás Bůh celou dobu miluje a podporuje. Udělejte si čas, abyste mohli nějakou chvíli setrvat v této Boží lásce a z ní čerpat sílu a inspiraci do dalších dnů. Na konci tohoto setkání si znovu přečtěte, co nám Ježíš předkládá jako největší přikázání: „Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou. A: 'Miluj svého bližního jako sám sebe.'“ (Mk 12,30–31)

Přeji vám odvahu a sílu k tomu, žít podle Ježíšova evangelia.